

cet, hunc ipsum Hebraeorum sermonem primorum hominum vernaculum fuisse? Videtur ingens Opus Geographicum Borcharti, inscriptum *Phaleg & Chanaan*.

Ea est etiam Hebraei sermonis indoles, ut vetustatem suam & supra cetera antiquitatem prodant. Ita est enim natura composita, ut ex simplicioribus & facilioribus via pateat ad ardua. Ipsa rerum compositio, admixtio, additiones non nisi post prima illa irreperunt. Studii sunt enim & meditationis. Porro Hebraeus sermo simplicissimus est supra ceteros; Hebraeus, inquam, in Libris sacris expressus; quo enim in Libris suis utuntur Rabbini, plurimum externarum vocum admixtione corrumpitur. Radices Hebraicae plerumque non nisi tribus litterulis vel duabus syllabis constant; nomina in variis casibus nunquam inflectuntur; pluralia tantum à singularibus distinguit. Syllaba in masculinis & in femininis pluralibus adjecta: anomalie rarè in declinationibus & conjugationibus; conjugationes verò potius, quam verba, multiplicantur; unde factum, ut ad nullum ferè usum valeant verba auxiliaria summo linguæ compendio. Genus ipsum in verbis distinguunt; & in verbis, sicut in nominibus, sua sunt feminina & masculina.

Loco pronominum possessivorum, meus, tuus, suus, sunt apud Hebræos affixa ex unica litterula vel ad summum duplici, quibus satis loquentis persona distinguitur, an femina sit an mas; genus etiam rei, masculinum scilicet an femininum. Vocales rarissimè in scribendo, quo Scriptura brevitur maximè. Desunt tandem five verba, five nomina composita; rarissimè propositiones, & illa quidem plerumque non seorsum scripta, sed vocibus adjecta, in unum cum illis coalescunt. Nihil de comparativis, vel superlativis, varisque conjugandorum verborum rationibus. Duo tantum distinguunt tempora, præteritum, & futurum; participia unum vel duo; infinitivum & imperativum. Uno verbo, concisum magis, simplicem, facilem, & expressivum sermonem ne concipere quidem facile est.

Hæc planè omnia à demonstratione adhuc abesse fateor; & ineluctabili planè argumento id nunquam evincetur, sive Adamicam linguam hodie superesse, sive illam cum Hebraea confundendam, sive alio, quam Chaldaico, sermone locutos Noe & ejus filios. Sed ineluctabile pro se argumentum promant adversarii, & quæ à nobis sibi deducta sunt, aliis depromptis firmioribus conjecturis evertant. Argumenta nos quidem plausibilia adduximus, quorum vim auget multò sanè validior & numero & auctoritate ejusdem sententiæ propugnatorum manus. Rabbini (n), & ex nostris Commentatoribus & Patribus plerique (o) Hebraicam linguam ex Adamo repetunt. Nec aliter planè suadent vetustatis illi characteres in eadem lingua expressi; quæ pariter lingua omnium ferè Orientalium matris jure meritoque haberetur, Chaldaica scilicet, Syriaca, Arabica,

n Ita Rabb. Ben-Gerson, Abenezra, Abrahanel, Jarchi ad Gen. 11. 1. 2. Simon Ben Jochai in Libr. Zohar. Liber Cosri. Azarias in Meor Enaim. o Origen. hom. 11. in Num. Hieronym. in cap. 3. Sophon. August. 1. 16. de Civit. c. 11. & 1. 18. c. 39. alii plures.

Quæ sederunt Prophanis sententiæ, naturalem scilicet quandam fuisse hominibus linguam, vel productis casu in variis terræ locis hominibus, post rem tentatam pluries, & post varios articulatos sonos tandem usavisse, ut varias linguas instruerent; quæ, inquam, sederunt Scripturibus hæc sententiæ, nihil habent, non dicam veri, sed nec verisimilis quidquam & solidi. Homines nec casu prodierunt, nec produsse quidem poterant: Deum habent authorem, à quo simul & sermonem acceperunt, ut nunquam sine usu sermonis fuerint.

Nec monstri loco habenda sunt, quæ de vetustate linguæ suæ jactant Aegyptii, Armeni, Aethiopes, postquam mirabilior alter inventus est, Goropius scilicet Becanus, linguæ suæ Belgicæ sive Hollandicæ vetustatem supra ceteras efferens. Insuper quidem à natura amore Patriæ suæ & aviti sermonis studio quique tenemur; sed rari sunt, qui amorem hunc suum ad extrema eò usque provexerint. Illud constat, quo gradu à locis & regionibus, ubi primorum illorum hominum sedes constituta erat, recedimus, eo pariter crescere linguæ primitivæ invenienda difficultatem. Ad hæc, sicuti vestigia quædam primæ hujus linguæ in cæteris ferè omnibus Orientalibus superesse constat; ita pariter ad distinguendam Adamicam linguam à cæteris omnibus satis non esse arbitramur, si quis radices quasdam hujus primæ linguæ, vel saltem affines quasdam voces invenisse sibi in aliquo sermone confidat. Cætera omnia congruere oportet. Sicut vicissim non rectè consecutione deducitur, Hebraicam linguam aliam esse à primitivæ, quæ veterum nominum radices quasdam nusquam in illa recurrant, si ceteroqui reliqua omnia cum illa planè congruant.

Tandem linguarum illa confusio, de qua Moyses, non ita accipienda est, quasi ex subito inter gentes illas diffidio earumque in varia orbis loca dispersione, naturali quadam veluti consecutione deduceretur. Prodigio debentur omnia. Deus enim sive per se, sive Angelorum ministerio (p) idiomatica confudit; ita tamen, ut primæ vis ille sermo minus alienæ corruptionis sentiret in genere Sem cæterorumque fratrum, purus autem putusque maneret in familia Phaleg, Heber, Thare, Abrahami progenitorum, sicut & in familia, alioqui tamen corruptissimâ, Chanaan (q). Ita Divinæ Providentiæ consilio disponente, ut cum Abraham in destinatam illam sibi suisque posteris regionem veniret, patrum suorum sermonem familiarem in illa nactus, ab avito illo desuefcere non cogere.

Chananaeis, alio nomine Phœnicibus, auctoribus factum est, ut Hebraicus longè latèque per Africam cæterasque ferè omnes Insulas Mediterraneæ atque maritimas ejusdem freti regiones propagaretur. Hæc probabilissima visa sunt, quæ de primæ hujus hominum lingua disserterentur; quod argumenti genus egregiè ad eò excufferunt Viri

p Vid. Orig. hom. 11. in Numer. Aug. de Civit. 1. 16. c. 6. Jonathan Paraphr. in Gen. 11. 7. 8. q Chananaeorum, Phœnicum, & Hebraeorum sermonem unum esse eundemque, probant Borchartus, Huetius, Valtonus, & alii.

Viri quidam doctissimi, ut non alia ratione in examen revocandum illud susceperimus, nisi in eorum gratiam, qui cum Libris

alioqui vel carent, vel non abundant, præclare secum agerent, si aliquid eò de re in Dissertatione hæc nostra dicerent.

DISSERTATIO DE GIGANTIBUS.

IN tota Antiquitate maximè celebres Gigantes habentur, quippe quibus testimonium ferunt Poetæ, Historici, & quæ Sacri quæ prophæti Scriptores, omnium denique sæculorum traditio, cum vetustissimis regionum monumentis, unâ omnium voce prædicantes viros, qui immani corporis & virum habitu, tum & cæporum audaciâ longè latequè sui nominis terrorem intulerunt. Ut autem insitam habent homines in res novas propensionem, magnis majora libuit adjicere, non Poetis tantum, sed & Historicis non raro adeo rem per se miram exaggerantibus, ut justis rei limites præscribere, & vera à falsis scernere, operis sit non exigui. Nec minùs est laborandum, si quis veli ad fidem inducere suspicacia quædam ingenia, quibus errandi timor satis est causa, ut credulitatem suam erga res insuetas & à nostris penitus abhorrentes, suspendant.

Operis ergo nostri in præsentia erit, ut Gigantes reipsa extitisse demonstremus, simul etiam ejus veritatis adversarios refutantes. Verùm antequàm manus operi admoveatur, certus quæstionis status determinandus est. 1. Gigantum nomine non viros tantum intelligimus, qui procerioris corporis staturâ cæteros regionis suæ viros non digni solum vel etiam semipedis aut pedis mensurâ superant, plures enim in Mundo ejus generis occurrunt; sed viros designari arbitramur, nostræ ætatis homines pedibus nonnullis vel etiam duplo, triplo, quadruplo justam staturam quinque pedum & semis excedentes.

2. Neque id nobis querendum, an plurimum sæculorum successu contigerit aliquando, ut natura quodam nisu Gigantes prodierint; quemadmodum interdum monstra & pumiliones spectantur, quorum singuli successione carent. Sed illud discutimus, an vetustissimâ ætate ante diluivum, & dè illam post, satis frequentes homines occurrerint justâ hominum nostræ ætatis staturâ multò superiores; qui in certo quodam regionis tractu certisque familiis frequentius, quam alibi prodierint; ut certum genus & peculiaris Gigantum regio possit assignari.

Inter eos qui Gigantes extitisse negant, non satis convenit. Afferit Josephus Antiq. lib. 1. cap. 4. Angelos plures ad filias hominum accessisse, eorumque commercio natos viros impotentis audaciæ, qui viribus valentes nihil sanctum habebant, ea

que aggressi sunt, quæ de Titanibus Poetæ comminiscuntur. Gigantum ergo nomine designari credit Josephus viros audaciâ impotentes.

Aliquis fortè putat, ait Philo de Gigantibus, quæ Poetæ de Gigantibus fabulantur, Lege gestatorem subindicare, cum hæc immensum assent à fabulis. Nullam de Gigantibus afferit fabulam, sed illud se docere vult, eos venari voluptates corporis, & harum usum fructum, quærendo undecumque singularum materiam.

Ipse idem Philo in lib. de Confus. ling. de Turri Babelica à Gigantibus ædificata agens, tradit, Paganos, cum hæc legerent reclamasse: Ecce sacri, quos vocatis, Libri fabulas continent, quales aliis referentibus irridere soletis. Simillimo enim ausu Gigantes ædificationem Turris aggressiarrantur, quo de Gigantibus Pelion Olympio & Ossa superimponentibus ad Cælum obfisione tentandum fabulosa vetustas contenta est. Univerfam hanc historiam Philo ad allegoriam referendam contendit, autumans, sub allegoria hujus ambagibus hominis impii adversus Deum audaciam, & proterviam exhiberi. Nulli erant ergo huic Auctori sive ante sive post diluivum Gigantes.

Persuasum pariter fuerat Origeni [r], Gigantum nomine non viros corpore immanes designari, sed scelestissimos quoque, impios, Atheos & hujus farinae homines; quibus nulla de Deo, hominibus, & justitiâ, est cura. Malunt alii cum Eusebio Casariensi Præpar. 1. 5. cap. 4. & 5. Gigantes apud Moysen ipsissimos esse Demones, quorum adversus Deum pugna in Gigantum & Titanum adversus Deum fabellâ describeretur. Exequemur inferis veteris illius opinionis originem, quæ Gigantes à Demone parente accersit, quin & ipsas Gigantum animas in censum malorum Spirituum refert. Quam tamen opinionem cavè ne cum altera Gigantes prorsus subducendo confundas; illa enim à communi omnium sententia in eo tantum recedit, quod de Gigantibus illis in libro Henoch legit, ad patres Demones cum filiabus hominum ante diluivum commixtos esse referendos; cum interim contraria Gigantibus opinio Librum illum penitus ad fabellas rejiciat.

S. Chrysostomus in Genes. Homil. 22. tenet, Gigantum nomen exprimere in Scriptura viros corporis robore & staturâ immanes; (s) quorum in censum refert

r Orig. apud Gen. C. P. in Cat. Gr. in Ostateub. Vide & apud Theodoret. q. 48. in Gen.

s Hom. 30. in Gen. pag. 422.

Y y Nem-

Dissert. Calmet Tom. II.